

L' ART DEL PAGÉS

SECCIÓ DOCTRINAL, AGRONÓMICA Y BIBLIOGRÁFICA.

Conferencia-anunci.

Aixís creyém deu titularse la que lo Sr. Roig y Torres doná la setmana passada en l' Institut Agrícola Catalá de S. Isidro. En dita conferencia s' ocupá de la coloració dels vins, indicant alguns medis pera augmentarla.

Digué que un dels modos d' obtenir vins fortament colorats consisteix en disposar de molt rahim negre, plantant en las vinyas molts ceps dels que donan molt rahim negre ó tint.

Lo segon medi que citá consisteix en trepitjar bé la brisa.

Indicá luego lo empleo de cups ó tinas ab fals-fondo, diguént, no obstant, que no n' era del tot partidari.

Digué també que podian emplearse disoluciones alcohólicas de brisa.

Descrigué lo sistema mecánich ó físich-químich anomenat per D. Frederich Perez de Nueros *Sistema Catalá* que consisteix en deixar fermentar la brisa quatre ó sis horas, ruixarla ab esperit de ví y prempsarla pera obtenir un alcohol colorat.

Digué que lo sistema de Ottavio consisteix en fer una maceració alcohólica dels pámols de color que tenen

certas classes de ceps, quina maceració pot després concentrarse.

També pot obtenirse posant vi calent ab brisa tiranthi un poch d' ácit tartárich y als dos mesos separar lo vi de la brisa.

Exposá lo método de Cancelli, consistent en lexiviar una cantitat de brisa per medi d' una cantitat de vi, quin vi se tira sobre novas cantitats de brisa una, dos ó mes vegadas fins que té lo color que 's desitja.

També pot aumentarse lo color bullint un quinze percent de la brema ab lo most y tirarho al cup pera que fermenti tot junt.

Exposats los indicats procediments que (dit sia de pas,) son tan coneguts y se trovan descrits en varias obras, entre altres, en *L' Art de colorar los vins* de Mr. Pruner, en *La guia del vinicultor* etc., entrá en materia ocupantse de la Enocianina objecte preferent y potser únich de la conferencia.

Ensenyá una mostra de la Enocianina sólida de Montalenti que á nostre modo de veure no serveix mes que com á objecte d' estudi, aixís com altre materia sólida que no es altra cosa que las mares de vins tints essent las duas de poca potencia colorant.

Posá també de manifest un líquit que digué ser la Enocianina líquida de Carpené obtinguda segons lo procediment que han publicat moltes revistas y que consisteix en posar 100 kilos de brisa, 60 litros d' aygua y 80 litros d' esperit de vi en una bota y després de alguns dias de digestió se separa lo líquit y se concentra. Dit procediment, creu lo conferenciant que no basta y que lo autor se calla lo *modus faciendi*. En aquest punt estém conformes puig que habém tingut ocasió d' ensajar algunas vegadas dit procediment y no dona lo resultat que se indica sino un líquit relativament poch colorat y molt alterable per la acció del aire y de la llum, ab la cir-

cunstancia de precipitarse y enterbolir los vins al moment d' emprarla: se comprén que aixó ha de succehir, atenent á la poca solubilitat de la verdadera Enocianina en los líquits poch alcohólics com son los vins. L' alcohol podrá disóldre molta Enocianina, pero al barrejar la disolució alcohólica als vins ó al separar l' alcohol pera concentrar la disolució, se precipitará la Enocianina, quedant un líquit poch colorat.

De tots modos, siga lo que 's vulga y sense voler entrar en indagacions, es lo cert, que presentá lo Sr. Roig un líquit que anomena Enocianina y ab lo qual vá tenyir aygua y vins clars, diguént que ab una cantitat, que no recordém, de dit líquit, podian tenyirse los vins, per quin motiu la recomaná en lloch de la fuxina y altres. També feu circular entre los oyents una mostra del líquit anomenat Enocianina, obtingut per éll, diguent que lo mal gust y repugnant olor que despedia, eran deguts á la brisa que había empleat y que estaba passada ó florida.

Digué, per fi, que no essent possible impedir las falsificacions deurían reglamentarse fent una lley que fixés las substancias que podrian emplearse y las cantitats de las mateixas: es dir, fer una distinció entre las que deurían prohibirse y las que podrian admétres com inofensivas, entre las quals posá la Enocianina, que com habém dit, recomaná.

En síntesis, la conferencia, segons parer d' alguns oyents, sols vá sér un anunci, y segons altres era millor que no la hagués donada puig que fou además un modo d' ensenyar á mistificar: per quins conceptes dita conferencia no cuadrá gayre ni s' avingué ab las ideas que sosté y deuria manifestar l' Institut Agrícola Catalá de San Isidro, si ha de defensar los interessos de la agricultura.

Ayguas sub-álveas del riu Besós.

Per Real Ordre del Ministeri de Foment s' autorisa á Don Nicolau Reculer, Director de la Societat general d' abastos de Barcelona, pera *alumbrar* ayguas sub-álveas del riu Besós, en los termes municipals de Sant Andréu de Palomar y Santa Coloma de Gramanet, ab subjecció á las següents condicions que copiém íntegras per la importancia que la concessió té pera Barcelona y los pobles del plá.

1.ª Las obras s' executarán ab subjecció al projecte presentat y que ha servit de base á la instrucció del espedient, entenentse que 'ls dos ramals de *galerias filtrantes* (minas xuc-cladoras) que 'l projecte compren en la direcció del *cauce* (llit del riu) se limitarán á la llargada comú de 100 métrés (unas 64 canas) mentres no 's comprobi la necessitat de procurarlosi major estensió y s' obtinga per aixó la autorisació deguda.

2.ª S' otorga la comissió deixant á salvo lo dret de propietat y sense perjudici de tercer, debent, per lo tant, la Societat concessionaria completar ab l' aygua que *alumbre*, ó altra equivalent, los caudals corresponents á las minas y pous que tenen dret al aprofitament d' una part de la corrent subterrànea, si per efecte del nou alumbrament, é independentment del bon estat de conservació en que ditas minas y pous deuen mantenirse per sos propietaris, se comproba que durant algunas épocas ó periodos disminuheixen los indicats caudals ordinaris, ó en defecte del senyalat complement se suspendrá parcial ó totalment durant las mateixas épocas l' exercici de la concessió que s' otorga, si aquet segon medi fos preferible pera la Societat interessada.

3.ª En los casos d' adoptarse 'l medi de completar las mermas ó disminucions que sofreixin los caudals ordinaris de las minas y pous indicats, pera allunyar ó prevenir los perjudicis á que poguessen veure 's exposats per causa del nou alumbrament, se graduarán ditas mermas prenent provisionalment com caudal ordinari de cada aprofitament lo que mediant las declaracions dels interessats y aforo del enginyer gefe de la provincia 's fixi per aquest

facultatiu, sense perjudici de que trimestralment y durant un plasso de cinch anys consecutius, á partir de la fetxa de la concessió, se practiquin aforos de tots los aprofitaments legals per lo citat enginyer gefe, costejats per la Societat concessionaria y presenciats per representants de las parts interessadas, sempre que ho estimin convenient, pera que aixecadas las actas en que deuenh consignarse sos resultats puga fixarse en vista de las mateixas, per l'enginyer gefe, lo caudal ordinari que mereixi ser prés definitivament com tipo mitx de cada un dels mencionats aprofitaments.

4.ª La Societat concessionaria, pera poguer obtenir la concessió, constituirá un depósit equivalent al 3 per 100 del import del pressupost en la part que afecta al domini públich, depósit que deurá ser retingut fins la conclusió de las obras.

5.ª Aquestas se principiarn dintre dels nou mesos següents á la fetxa de la concessió y se terminarn dins de tres anys, contats desde la mateixa fetxa, portantse á cap baix la inspecció del enginyer gefe de la provincia.

6.ª Caducarà la concessió si 's faltés al compliment injustificat de cualsevol de las anteriors condicions, ab las responsabilitats que estableix la ley general d' Obras públicas.

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRACTICA.

Lo gripau.

Lo gripau *Bufo vulgaris* es un animal molt útil al pagès, puix s' alimenta d' insectes coleópteros, larvas, cuchs, y sobre tot caragols y llimachs, animals que devastan las hortas.

Lo gripau encare que pesat, al cap vespre surt de son amagatall, sobre tot si lo temps es humit, y de salt en salt avansa explorant lo terreno en busca de son aliment.

Molts l' han cregut venenós, y perxó la gent del camp ignorant los grans serveys que presta l' han destruhit.

Los naturalistas 'ns diuen qu' es inofensiu y que sols irritantlo llenxa una baba qu' embotllofa la pell.

Tal es l' utilitat que se li reconeix que s' ha establert un lucratiu comers d' ells entre francesos é inglesos, per portarlos als seus camps, pagantlos la dotzena de 15 á 20 pessetas.

Pagesos; deu donchs respetársel en garantia d' els serveys qu' ell presta, y aixis 'ns veurem lliures de tots los animals que malmetan las plantas de nostres hortas.

EMILI P.

SECCIÓ DE NOTICIAS AGRÍCOLAS.

Malestar.—Nos dihen de Solsona. Per aquet pays la cosa está tan mal que no se sap pas ahont anirém á parar: puig las contribucions son altas, los grans, ovellas, mulas y tot lo que podria donar alguna ganancia al agricultor están baratíssims, de manera que per mes que 's vengui y treballi encare no n' hi ha prou pera los pagos.

La agricultura está tan de mala data que si Deu no 'ns assisteix, dintre poch's anys aquet pays no serà altra cosa que un herm tot éll. Molta part d' aixó prové de veure los pagesos tan malament recompensats sos suhors lo que fá deixin molts la aixada per qual-sevol altre industria y á aixó debém lo que moltes casas de camp estiguin ja tancadas y sas terras sense conrehuar.

Mes podriam dir sobre 'l particular pero com lo mal vé de fora y no podém remediárlu per are, tindréu de sufrir y callar.

Diu *La Veu del Montserrat*. «La paralisació dels treballs que per tot arreu se manifesta d' una manera imponent, també se sent en nostra ciutat. De diferents oficis son bastants los treballadors que están sens feyna y sens esperansa de tenirla prompte, lo que ocasiona en alguns una situació prou anguniosa. A Madrit son molts los treballadors que han acudit al municipi en demanda de medis per aténdrer á sas necessitats

Suposan, que sens perjudici de altrás causas, influeix molt en la paralisació de treballs lo últim tractat ó *modus vivendi* ab Inglaterra.»

Molins de Rey.— Ab un dia espléndit se celebrá la tradicional fira de le Candelera, que cada any va adquirint major importancia per lo gran número de firatayres que hi concorren.

Respecte á lo que está relacionat ab la agricultura, després del característich mercat de la seba y demés planters d' hortalissas, que se 'n ven en abundancia, 'l de bestiar, siguié abundant. exhibintse bonas classes.

Lo firal de tocinos establert en la Riera, estigué molt animat de compradors que pogueren escullir de las numerosas partidas expuestas, fentse bastantas tranzaccions á pesar de la fermesa ab que 's sostingueren los preus.

D' entre las rassas exhibidas per los distints tractans d' aquesta mena de bestiar, se distingiren sobremanera los francesos dels senyors Canyellas y Rosinyol, que foren molt sollicitats per los compradors, quals ganaders s' esmeran ab un zel digne d' encomi en escullir de las rassas que fan mes proba, en benefici de la agricultura.

De bestiar mular y cavallar se 'n presentá de bonich, pero poch sollicitat: Foren de notar los exemplars presentats per los ganaders senyors Malla, d' aquesta vila, y Brosa, de Martorell, que cridaren la atenció de las personas entesas en aquest ram.

Llástima que la crisis económicá porque atravessa 'l pais impedis se fessin mes bonas tranzaccions.

Rami.— A primers del mes entrant se tracta de fer probas pera bregar aquesta planta textil que tant soroll mou en los actuals moments. A dit objecte hi haurá preparadas algunas máquinas que funcionarán en aquesta capital.

De tot quant resultí ne donarém compte oportunament á nostres lectors, anticipántlos hi la noticia pera que puguin assistir hi los que vulgan.

Real decret.— Per disposició superior desde lo día 10 de Mars prop-vinent quedarán fora de curs legal totas las monedas de plata de cinch pessetas y las de coure y bronzó de sistemas anteriores al establert per lo decret-lley del 19 d' Octubre de 1868. Per' aixó deurán aceptar sens limitació de cap classe las caixas públicas, en pago de contribucions, rendas y drets del Estat fins lo día 28 del present mes, totas las monedas que d' aquellas classes se presen-

tin. Las tesorerías de provincias los admeterán fins lo dia 10 de Mars. Al mateix temps continuarà recullintse en las caixas públicas, pera sa reencunyació, las monedas de plata borrosas, faltas de pes y foredadas.

Taronjas.—Diu *El Soller* de Mallorca, que aquest fruyt ha experimentat una alsa de cinch rals per carga, venentse actualment, donchs, á trenta rals.

CALENDARI FILOXÉRICH.

FEBRER.

Estat del paràssit.—Vida latent dels *raïcicolas adormits* en las arrels y del *ou d' hivern* amagat dessota l' escorxa, sobre la fusta.

Investigacions dels périts.—Lo descobriment del *ou d' hivern* pot donar algunas indicacions.

Operacions y tractaments.—Arrèncar, si hi ha lloch durant tot l' hivern ó tractament d' hivern, específichs soterranis, verinosos ó d' altre mena, *precoentius* aéreos, unturas ó altres, fins al mes de Mars si n' hi ha necessitat.